

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิป्रायผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาการใช้เวลาในระหว่างปิดภาคเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร และสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาการใช้เวลาในระหว่างปิดภาคเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร และสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ในด้านการเรียน การช่วยทำงานบ้าน งานอดิเรก และการหารายได้พิเศษ

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเพื่อการวิจัยจากเอกสารต่าง ๆ ได้แก่ หลักสูตรประถมศึกษา หนังสือคู่มือการใช้หลักสูตร สมุดวัดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 วารสาร บทความทางวิชาการ รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง และจากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานโดยการใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2536 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร และสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร

2.2 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) โดยแบ่งขนาดโรงเรียนตามเกณฑ์ของกองนโยบายและแผนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ แล้วสุ่มโรงเรียนอย่างง่าย โดยสุ่มมาร้อยละ 25 ของโรงเรียนในแต่ละขนาด สุ่มนักเรียนในแต่ละโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยการเทียบสัดส่วนกับจำนวนนักเรียนทั้งหมดของโรงเรียนที่ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 396 คน สำหรับนักเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร มีจำนวน 3 โรงเรียน โดยสุ่มนักเรียนในโรงเรียนตามเกณฑ์ของยามาเน เป็นสัดส่วนโดยการจับฉลาก ได้จำนวน 370 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสองสังกัด จำนวน 766 คน

2.3 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนและผู้ปกครองที่ตอบแบบสัมภาษณ์

2.3.1 กลุ่มตัวอย่างนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลากชื่อโรงเรียน ซึ่งเป็นโรงเรียนเดียวกับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 โรงเรียน เลือกนักเรียนมาเป็นกลุ่มตัวอย่างโดยการจับฉลากนักเรียนในแต่ละโรงเรียน โรงเรียนละ 3 คน ผู้ปกครองที่จะตอบแบบสัมภาษณ์ใช้ผู้ปกครองของนักเรียนที่ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์ ใ้เด็กนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 คน และผู้ปกครอง จำนวน 15 คน

2.3.2 กลุ่มตัวอย่างนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร สุ่มนักเรียนเพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่างใช้ในการสัมภาษณ์ จากทั้ง 3 โรงเรียน โรงเรียนละ 5 คน โดยการจับฉลาก ใ้เด็กนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 คน และผู้ปกครอง จำนวน 15 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 3 ชุด คือ

- 3.1.1 ชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับนักเรียน แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)
ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับกิจกรรม 4 ด้าน คือ ด้านการเรียน ด้านการช่วยทำงาน ด้านงานอดิเรกและด้านการหารายได้พิเศษ ที่นักเรียนทำในระหว่างปิดภาคเรียน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และแบบเติมคำ (Completion)
- 3.1.2 ชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์นักเรียน แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ
ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ
ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์ แบบกึ่งมีโครงสร้างชนิดปลายเปิด (Open Ended) ถามเกี่ยวกับกิจกรรม 4 ด้าน คือ ด้านการเรียน ด้านการช่วยทำงาน ด้านงานอดิเรกและด้านการหารายได้พิเศษ ที่นักเรียนทำในระหว่างปิดภาคเรียน
ตอนที่ 3 เป็นแบบสัมภาษณ์ แบบกึ่งมีโครงสร้างชนิดปลายเปิด (Open Ended) ถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะและความต้องการของนักเรียน
- 3.1.3 ชุดที่ 3 แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ
ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์ แบบกึ่งมีโครงสร้างชนิดปลายเปิด (Open Ended) ถามเกี่ยวกับกิจกรรมที่นักเรียนทำในระหว่างปิดภาคเรียน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสัมภาษณ์ แบบกึ่งมีโครงสร้างชนิดปลายเปิด (Open Ended) ถามเกี่ยวกับปัญหาหลัก และข้อเสนอแนะของผู้ปกครองนักเรียน

3.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 ศึกษาจากเอกสาร ได้แก่ หลักสูตร เอกสารประกอบหลักสูตร สมุดวัดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 วารสารงานวิจัยต่าง ๆ และศึกษาจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์นักเรียน

3.2.2 รวบรวมข้อมูลแล้วนำมาสร้างข้อคำถามในเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

3.2.3 นำเครื่องมือไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเนื้อหาของเครื่องมือ แล้วนำมาแก้ไขเป็นเครื่องมือฉบับชั่วคราว

3.2.4 นำเครื่องมือฉบับชั่วคราวไปทดลองใช้กับนักเรียนและผู้ปกครองที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของภาษาและเวลาที่ใช้ เป็นการตรวจสอบเนื้อหาของเครื่องมือ

3.2.5 นำเครื่องมือมาแก้ไขปรับปรุง ให้เป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม

นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามสำหรับนักเรียนมารวบรวมแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ โดยนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

5.2 ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์

5.2.1 นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบมารวบรวมแจกแจงหาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

5.2.2 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับกิจกรรมที่นักเรียนทำในระหว่างปิดภาคเรียน ตลอดจนความต้องการและข้อเสนอแนะต่าง ๆ จะนำเสนอในลักษณะของความเรียงเชิงบรรยายประกอบการสรุปและอภิปรายผลที่ได้ของข้อมูล ข้อ 5.2.1

สรุปผลการวิจัย

1. การใช้เวลาในระหว่างปิดภาคเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร และสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ที่ตอบแบบสอบถาม ปรากฏผลดังนี้

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ใช้เวลาในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ด้านการเรียน นักเรียนใช้เวลาทบทวนบทเรียนที่เรียนมาแล้วมากเป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 78.03 รองลงมา ทำการบ้าน ศึกษาบทเรียนก่อนที่จะเรียนต่อไป อ่านหนังสือ ประกอบบทเรียน เรียนพิเศษ และใช้เวลาเข้าห้องสมุด

ด้านการช่วยทำงาน นักเรียนใช้เวลาทำความสะอาดบ้านมากเป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 89.14 รองลงมา ล้างภาชนะ จ่ายกับข้าวและซื้อของ รดน้ำต้นไม้ หุงหาอาหาร จัดโต๊ะอาหาร ซักรีดเสื้อผ้า เลี้ยงน้อง และซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ชำรุด

ด้านงานอดิเรก นักเรียนใช้เวลาดูโทรทัศน์มากเป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 93.18 รองลงมา อ่านหนังสือ ฟังเพลง สละสลึงของต่าง ๆ วาดรูประบายสี เลี้ยงสัตว์ ปลูกต้นไม้ ท่องเที่ยว เขียนบันทึกประจำวัน เขียนจดหมาย เล่นดนตรี เขียนบันทึกย่อสิ่งที่พบเห็น ประติษฐ์สิ่งของจากวัสดุและเศษวัสดุ ปั้นแกะสลัก และจักสาน

ด้านการหารายได้พิเศษ นักเรียนใช้เวลาไปในการรับจ้างมากเป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 10.10 รองลงมา ประติษฐ์สิ่งของขาย ขายดอกไม้ ขายหนังสือพิมพ์ และปลูกต้นไม้ขาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ใช้เวลาในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ด้านการเรียน นักเรียนใช้เวลาทำการบ้านมากเป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 75.41 รองลงมา ทบทวนบทเรียนที่เรียนไปแล้ว อ่านหนังสือประกอบบทเรียน ศึกษาบทเรียนก่อนที่จะเรียนต่อไป เรียนพิเศษ และเข้าห้องสมุด

ด้านการช่วยทำงาน นักเรียนใช้เวลาทำความสะอาดบ้านมากเป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 38.39 รองลงมา รดน้ำต้นไม้ จัดโต๊ะอาหาร ล้างภาชนะ หุงหาอาหาร จ่ายกับข้าว ซื้อของ เลี้ยงน้อง ซักรีดเสื้อผ้า และซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ชำรุด

ด้านงานอดิเรก นักเรียนใช้เวลาดูโทรทัศน์ มากเป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 98.38 รองลงมา อ่านหนังสือ ฟังเพลง ท่องเที่ยว สะสมสิ่งของต่าง ๆ เล่นดนตรี เลี้ยงสัตว์ วาดรูประบายสี ปลูกต้นไม้ เขียนบันทึกประจำวัน เขียนจดหมาย เขียนบันทึกย่อสิ่งที่พบเห็น ประดิษฐ์สิ่งของจากวัสดุและเศษวัสดุ จักสาน และปั้นแกะสลัก

ด้านการหารายได้พิเศษ นักเรียนใช้เวลาประดิษฐ์สิ่งของขายมากเป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 2.70 รองลงมา ขายดอกไม้และขายหนังสือพิมพ์ ปลูกต้นไม้ขาย และรับจ้างสรุปการใช้เวลาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร และสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ด้านการเรียน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ทำการบ้านมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 74.54 รองลงมาทบทวนบทเรียน คิดเป็นร้อยละ 63.65 และศึกษาบทเรียนก่อนที่จะเรียน คิดเป็นร้อยละ 63.65 ส่วนกิจกรรมที่ทำน้อยที่สุด คือ เข้าห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 33.16

ด้านการช่วยทำงาน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ทำกิจกรรมเกี่ยวกับการทำความสะอาดบ้าน คิดเป็นร้อยละ 64.62 รองลงมา ล้างภาชนะ คิดเป็นร้อยละ 59.01 และรดน้ำต้นไม้ คิดเป็นร้อยละ 54.70 ส่วนกิจกรรมที่ทำน้อยที่สุด คือ ซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ชำรุด คิดเป็นร้อยละ 21.02

ด้านงานอดิเรก พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ทำกิจกรรมเกี่ยวกับการดูโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 95.69 รองลงมา อ่านหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 85.90 และฟังเพลง คิดเป็นร้อยละ 85.51 ส่วนกิจกรรมที่ทำน้อยที่สุดคือ จักสาน คิดเป็นร้อยละ 7.96

ด้านการหารายได้พิเศษ พบว่า นักเรียนใช้เวลาในการรับจ้างมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.35 รองลงมา ประดิษฐ์สิ่งของขาย คิดเป็นร้อยละ 2.61 ส่วนการใช้เวลาในการหารายได้ด้วยการปลูกต้นไม้ขายน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.31

2. เมื่อพิจารณาจากผลการวิจัยดังกล่าวพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครและสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร มีการใช้เวลาในระหว่างปิดภาคเรียนใน 4 ด้าน คือ ด้านการเรียน การช่วยทำงาน งานอดิเรก และการหารายได้พิเศษ ซึ่งมีความแตกต่างกันและเหมือนกัน ดังนี้

2.1 ความแตกต่างปรากฏทั้ง 4 ด้าน คือ

2.1.1 ด้านการเรียน พบว่า นักเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ทำกิจกรรมการเรียนพิเศษ คิดเป็นร้อยละ 54.29 ซึ่งทำกิจกรรมด้านเดียวกันนี้ น้อยกว่า นักเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร คิดเป็นร้อยละ 65.68

2.1.2 ด้านการช่วยทำงาน พบว่า นักเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ทำกิจกรรมในด้านการช่วยทำงานทุกกิจกรรม ได้แก่ การจ่ายกับข้าว, ซื่อของ หุงหาอาหาร จัดโต๊ะอาหาร ล้างภาชนะ ทำความสะอาดบ้าน ซักรีดเสื้อผ้า ซ่อมแซมเสื้อผ้า เลี้ยงน้อง และรดน้ำต้นไม้ มากกว่านักเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร

2.1.3 ด้านงานอดิเรก พบว่า นักเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ทำกิจกรรมการเล่นดนตรี และการท่องเที่ยว ต่ำกว่านักเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ส่วนกิจกรรมเกี่ยวกับการเขียนบันทึกประจำวัน เขียนจดหมาย เขียนบันทึก ปลูกต้นไม้ จักสาน ประดิษฐ์สิ่งของจากวัสดุและเศษวัสดุ ตลอดจนการปั้นแกะสลัก ซึ่งนักเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ทำกิจกรรมในลักษณะเดียวกันมากกว่านักเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร

2.1.4 ด้านการหารายได้พิเศษ พบว่า นักเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ทำกิจกรรมด้านการหารายได้พิเศษโดยการรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 10.10 มากกว่านักเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ซึ่งทำกิจกรรมด้านเดียวกันนี้ คิดเป็นร้อยละ 0.25

2.2 ความเหมือนกัน ปรากฏว่า มี 3 ด้าน คือ

2.2.1 ด้านการเรียน พบว่า นักเรียนทั้งสองสังกัด มีลักษณะของการใช้เวลาในการทำกิจกรรมเกี่ยวกับ การทำการบ้าน ทบทวนบทเรียน ศึกษบทเรียนด้วยตนเอง ก่อนที่จะเรียนต่อไป อ่านหนังสือประกอบบทเรียน และเข้าห้องสมุด เหมือนกันหรือใกล้เคียงกัน

2.2.2 ด้านงานอดิเรก พบว่า นักเรียนทั้งสองสังกัด มีลักษณะของการใช้เวลาในการทำกิจกรรมเกี่ยวกับ การอ่านหนังสือ ดูโทรทัศน์ ฟังเพลง สะสมสิ่งของ วาดรูป ระบายสี และการดูแลสัตว์เลี้ยง เหมือนกันหรือใกล้เคียงกัน

2.2.3 ด้านการหารายได้พิเศษ พบว่า นักเรียนทั้งสองสังกัด มีลักษณะของการใช้เวลาในการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการขายดอกไม้ ขายหนังสือพิมพ์ ประดิษฐ์สิ่งของขาย และปลูกต้นไม้ขาย เหมือนกันหรือใกล้เคียงกัน

3. ด้านเหตุผลในการไม่ปฏิบัติกิจกรรม ในการใช้เวลาในระหว่างปิดภาคเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นักเรียนทั้งสองสังกัด ๓ มีเหตุผลไม่แตกต่างกัน ดังนี้

ในเรื่องการทำการบ้านว่าไม่ปฏิบัติเพราะ ไม่มีการบ้าน การไม่ทบทวนบทเรียน การไม่ศึกษบทเรียนก่อนที่จะเรียน และไม่อ่านหนังสือประกอบบทเรียน เพราะต้องการพักผ่อน การไม่เข้าห้องสมุด เหตุผลในการไม่ปฏิบัติเพราะ ที่ใกล้บ้านไม่มีห้องสมุด การช่วยทำงาน

ในด้านการจ่ายกับข้าว, ซื้อของ การหุงหาอาหาร จัดโต๊ะอาหาร การล้างภาชนะ การทำความสะอาดบ้าน การซักผ้า การซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ชำรุด การเลี้ยงน้อง การรดน้ำต้นไม้ ไม่ปฏิบัติเพราะ มีคนทำแล้ว คุณแม่เป็นคนทำ การทำงานด้านงานอดิเรกในการอ่านหนังสือ ดูโทรทัศน์ ฟังเพลง เล่นดนตรี ท่องเที่ยว สะสมสิ่งของต่าง ๆ วาดรูประบายสี เขียนบันทึกประจำวัน เขียนจดหมาย เขียนบันทึกย่อสิ่งที่พบเห็น ปลูกต้นไม้ เลี้ยงสัตว์ จักสาน ประดิษฐ์สิ่งของจากเศษวัสดุ และการปั้นแกะสลัก ไม่ปฏิบัติเพราะไม่มีเวลาและไม่ชอบ สำหรับด้านการหารายได้พิเศษ ไม่รับจ้างเพราะเห็นว่าเป็นไม่จำเป็น ไม่ขายดอกไม้ ไม่ขายหนังสือพิมพ์ ไม่ประดิษฐ์สิ่งของขาย ไม่ปลูกต้นไม้ขาย เพราะ ผู้ปกครองไม่ส่งเสริมให้นักเรียนทำกิจกรรมเหล่านั้น

4. ด้านลักษณะของการปฏิบัติกิจกรรมด้านต่าง ๆ ในการใช้เวลาในระหว่างปิดภาคเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทั้งสองสังกัด มีลักษณะการปฏิบัติแตกต่างกัน ดังนี้

ด้านการเรียน สำหรับการทำการบ้าน นักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ปฏิบัติโดยการแบ่งเวลาทำวันละวิชา มากเป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 32.19 รองลงมา ทำในเวลาว่างจากการทำงานอื่น ทำวิชาที่ชอบก่อน และทำตามที่คุณครูมอบหมายให้จนครบ สำหรับนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ปฏิบัติตามที่ครูมอบหมายจนครบ มากเป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 60.22 รองลงมา ทำในเวลาว่างจากทำงานอื่น และทำวิชาที่ชอบก่อน ในเรื่องการอ่านหนังสือประกอบบทเรียน นักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จะอ่านเฉพาะวิชาที่ชอบ/สนใจ มากเป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 58.87 รองลงมา พ่อแม่ทำให้ อ่านสัปดาห์ละครั้ง และอ่านหนังสือที่มีแบบทดสอบ สำหรับนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ปฏิบัติโดยพ่อแม่ทำให้ อ่าน มากเป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 36.09 รองลงมา อ่านหนังสือที่มีแบบทดสอบอยู่ด้วย และอ่านเฉพาะวิชาที่ชอบ/สนใจ

ด้านการช่วยทำงาน ด้านการจ่ายกับข้าว, ซื้อของ นักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ปฏิบัติโดยไปช่วยพร้อมกับผู้ปกครอง มากเป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 36.62 สำหรับนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ปฏิบัติโดยเขียนรายการไปซื้อ มากเป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 72.34 และไปช่วยพร้อมผู้ปกครอง ด้านการทำความสะอาดบ้านนักเรียนโรงเรียน

ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ปฏิบัติโดยปิดฝุ่น กวาดพื้น เช็ดถูพื้น มากเป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 81.02 สำหรับนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ปฏิบัติโดยทำเฉพาะห้องนอนของตนเอง มากเป็น อันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 52.11 การซักผ้าเช็ดหน้า นักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ปฏิบัติโดยใช้เครื่องซักผ้า มากเป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 65.64 สำหรับนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพ มหานคร ปฏิบัติโดยใช้เครื่องซักผ้า มากถึงร้อยละ 90.70 ด้านงานอดิเรก ในการไปท่องเที่ยว นักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ได้ไปท่องเที่ยว เมื่อโรงเรียนจัดพาไป คิดเป็นร้อยละ 50.62 สำหรับนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด ทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร พ่อแม่พาไป คิดเป็นร้อยละ 62.33 ด้านการเขียนจดหมาย นักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ปฏิบัติโดยเขียน ถึงเพื่อนที่อยู่ต่างโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 83.61 และเพื่อนต่างจังหวัด สำหรับนักเรียน โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ปฏิบัติโดยเขียนถึงเพื่อนต่าง จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 51.22 และเพื่อนที่อยู่ต่างประเทศ

5. ผลการสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนในการใช้เวลาในระหว่างปิดภาคเรียนของ นักเรียนพบว่า ในการมอบหมายงานให้บุตรหลานทำในช่วงปิดภาคเรียน ผู้ปกครองมอบหมายงาน ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ด้านการเรียน ผู้ปกครองนักเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มอบหมายให้นักเรียนทบทวนบทเรียนและทำแบบฝึกหัดเป็นอันดับแรก รองลงมามอบหมายให้เรียน พิเศษภาษาอังกฤษและคณิตศาสตร์ และเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัด สำหรับผู้ปกครองนักเรียน สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร มอบหมายให้นักเรียนทบทวนบทเรียนและทำแบบฝึกหัด เป็นอันดับแรก รองลงมามอบหมายให้เรียนพิเศษภาษาอังกฤษและคณิตศาสตร์ เข้าร่วมกิจกรรมที่ โรงเรียนจัด และให้เรียนคอมพิวเตอร์

ด้านงานบ้าน ผู้ปกครองนักเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มอบหมายงานเกี่ยวกับการทำความสะอาดบ้านเป็นอันดับแรก รองลงมา มอบหมายให้ล้างจานและ ล้างแก้วน้ำ รดน้ำต้นไม้บริเวณบ้าน และเลี้ยงน้อง สำหรับผู้ปกครองนักเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานคร มอบหมายงานเกี่ยวกับการทำความสะอาดบ้านเป็นอันดับแรก รองลงมา มอบหมายให้รดน้ำต้นไม้บริเวณบ้าน ล้างจานและแก้วน้ำ และให้อาหารสัตว์

สำหรับด้านการหารายได้พิเศษนั้น ผู้ปกครองนักเรียนทั้งสองสังกัด ฯ ไม่ส่งเสริมให้นักเรียนหารายได้พิเศษ

ในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่บุตรหลานทำนั้น ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของบุตรหลาน ผู้ปกครองนักเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครมีส่วนร่วมในการแนะนำในการทำการบ้านมากเป็นอันดับแรก รองลงมาโดยการพาไปทัศนศึกษา ปลูกต้นไม้ร่วมกับเด็กและเล่นกีฬาหรือออกกำลังกายร่วมกัน สำหรับผู้ปกครองนักเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร มีส่วนร่วมในการแนะนำในการทำการบ้านมากเป็นอันดับแรก รองลงมาปลูกต้นไม้ร่วมกับเด็กและเล่นกีฬาหรือออกกำลังกายร่วมกัน

ในการชี้แนะงานอดิเรกให้แก่บุตรหลาน ผู้ปกครองนักเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีส่วนในการชี้แนะโดยการทำเป็นตัวอย่างแก่เด็กมากเป็นอันดับแรก รองลงมาโดยการบอกแนวทางที่ควรปฏิบัติและบอกถึงข้อดี ข้อเสียของกิจกรรมนั้น ฯ โดยมีเหตุผลว่าต้องการปลูกฝังให้ติดเป็นนิสัย และ ต้องการให้เด็กใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ สำหรับผู้ปกครองนักเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร มีส่วนในการชี้แนะโดยการทำเป็นตัวอย่างแก่เด็กมากเป็นอันดับแรก รองลงมาโดยการบอกแนวทางที่ควรปฏิบัติ และบอกถึงข้อดี ข้อเสียของกิจกรรมนั้น ฯ โดยมีเหตุผลว่าต้องการปลูกฝังให้ติดเป็นนิสัย ต้องการให้เด็กมีระเบียบและให้เด็กรู้จักการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

กิจกรรมที่ต้องการให้บุตรหลานทำตามความเห็นของผู้ปกครองนักเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เห็นว่าต้องเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ และเป็นกิจกรรมที่บุตรหลานสนใจ โดยมีเหตุผลว่าเพื่อต้องการให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์มากเป็นอันดับแรก รองลงมาให้มีความรู้กว้างขวางขึ้น มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และผ่อนคลายความเครียด สำหรับผู้ปกครองนักเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร เห็นว่าต้องเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ และเป็นกิจกรรมที่บุตรหลานสนใจ โดยมีเหตุผลว่าต้องการให้เด็กมีความรู้กว้างขวางขึ้นมากเป็นอันดับแรก รองลงมามีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ และรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

กิจกรรมที่เห็นว่าบุตรหลานปฏิบัติมากที่สุด ตามความเห็นของผู้ปกครองนักเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เห็นว่านักเรียนใช้เวลาในการดูโทรทัศน์มากเป็นอันดับแรก รองลงมา อ่านหนังสือประเภทบันเทิง การเรียน เล่นกีฬา ช่วยงานบ้าน เล่นวีดีโอเกม และวาดภาพ โดยผู้ปกครองที่เห็นด้วยในกิจกรรมที่เด็กปฏิบัติให้เหตุผลว่าเป็นการที่เด็กได้คลายความเครียด เป็นการแบ่งเบาภาระผู้ปกครอง และเปิดโอกาสให้เด็กมีอิสระในการทำงาน และให้รู้จักการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ส่วนผู้ปกครองที่ไม่เห็นด้วยกับ

การใช้เวลาของนักเรียนเห็นว่า มีผลทำให้เด็กไม่ห่วงการเรียน และแบ่งเวลาไม่เป็น สำหรับผู้ปกครองนักเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร เห็นว่า นักเรียนใช้เวลาในการดูโทรทัศน์มากเป็นอันดับแรกเช่นกัน รองลงมา อ่านหนังสือประเภทบันเทิง เล่นวิดีโอเกม ช่วยงานบ้าน และวาดภาพ โดยผู้ปกครองที่เห็นด้วยให้เหตุผลว่า เปิดโอกาสให้เด็กมีอิสระในการทำงาน เป็นส่วนตัวมากขึ้น เป็นการคลายความเครียด และให้รู้จักการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ สำหรับผู้ปกครองที่ไม่เห็นด้วย เห็นว่าทำให้เด็กไม่ห่วงการเรียน ไม่ช่วยงานอื่นในบ้าน ไม่รู้จักแบ่งเวลา และขาดความรับผิดชอบ

การนำประสบการณ์จากโรงเรียนมาใช้ผู้ปกครองนักเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เห็นว่าเด็กนำประสบการณ์ด้านมารยาทต่าง ๆ มาใช้มากที่สุด รองลงมา การทำงานบ้าน การปลูกต้นไม้ การเล่นกีฬา การถนอมอาหาร และการเลี้ยงน้อง สำหรับผู้ปกครองนักเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร เห็นว่าเด็กนำประสบการณ์ด้านมารยาทต่าง ๆ มาใช้มากที่สุด รองลงมา การทำงานบ้าน การปลูกต้นไม้ และการเล่นกีฬา

ข้อเสนอแนะ ผู้ปกครองนักเรียนทั้งสองสังกัด ๆ ส่วนใหญ่เห็นว่า โรงเรียนควรมีกิจกรรมส่งเสริมด้านความถนัดของนักเรียน เพื่อสนองตามความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน และต้องการให้ทางโรงเรียนจัดเรียนพิเศษให้ที่โรงเรียน โดยที่เด็กไม่ต้องไปหาเรียนพิเศษที่อื่น

6. ผลการสัมภาษณ์นักเรียนในการใช้เวลาในระหว่างปิดภาคเรียนของนักเรียน พบว่า ในการได้รับมอบหมายงานจากผู้ปกครอง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ได้รับมอบหมายให้ทำงานบ้านมากเป็นอันดับแรก รองลงมาดูแล ฝ้าบ้าน และเลี้ยงน้อง สำหรับนักเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ได้รับมอบหมายให้ทำกิจกรรม โดยได้รับมอบหมายให้ดูแล ฝ้าบ้านมากเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ทำงานบ้าน กิจกรรมที่นักเรียนทำในระหว่างปิดภาคเรียนในกิจกรรมด้านต่าง ๆ ดังนี้

กิจกรรมด้านการเรียน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร กิจกรรมที่นักเรียนทำคือ เรียนพิเศษ และอ่านหนังสือ สำหรับนักเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร เรียนพิเศษมากเป็นอันดับแรก รองลงมาเข้าร่วมกิจกรรมโครงการของโรงเรียน และอ่านหนังสือ

กิจกรรมด้านการช่วยพ่อแม่ทำงาน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ทำความสะอาดบ้านมากเป็นอันดับแรก รองลงมาจัดเตรียมและจัดโต๊ะอาหาร และซักเสื้อผ้า สำหรับนักเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ทำความสะอาดบ้านมากเป็นอันดับแรก รองลงมาจัดเตรียมและจัดโต๊ะอาหาร และซักเสื้อผ้า

กิจกรรมด้านงานอดิเรก นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ปลูกต้นไม้มากเป็นอันดับแรก รองลงมา เลี้ยงสัตว์และสะสม สิ่งของต่าง ๆ สำหรับนักเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร สะสมสิ่งของต่าง ๆ มากเป็นอันดับแรก รองลงมาปลูกต้นไม้ และเลี้ยงสัตว์

กิจกรรมด้านหารายได้พิเศษ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ไม่ได้ทำ งานที่นักเรียนทำคือ การขายผลไม้ สำหรับนักเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ทั้งหมดไม่ได้หารายได้พิเศษ

การเลือกทำกิจกรรมที่ปฏิบัติ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ทำกิจกรรมโดยพ่อแม่แนะนำมากเป็นอันดับแรก รองลงมา คุณครูแนะนำ และนักเรียนเป็นผู้เลือกเอง สำหรับนักเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพ มหานคร ทำกิจกรรมโดยพ่อแม่แนะนำมากเป็นอันดับแรก รองลงมา คุณครูแนะนำ และ นักเรียนเป็นผู้เลือกเอง

ความรู้ที่นักเรียนนำมาปฏิบัติ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษากรุงเทพมหานคร นำมาจากเนื้อหาที่เรียนจากโรงเรียนมากเป็นอันดับแรก รองลงมาผู้ปกครองแนะนำ และได้ความรู้จากหนังสือ สำหรับนักเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานคร นำมาจากเนื้อหาที่เรียนจากโรงเรียนมากเป็นอันดับแรก รองลงมาได้ ความรู้จากหนังสือ และผู้ปกครองแนะนำ

ด้านการจัดเวลาในการปฏิบัติ ในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการเรียน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร จะจัดเวลาให้กับเรื่องที่ตนเองคิดว่าสำคัญก่อน โดยจะให้เวลาขึ้นอยู่กับ ความต้องการของตนเองในช่วงเวลานั้น สำหรับนักเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพ มหานครจะจัดเวลาให้กับเรื่องที่สำคัญก่อน และให้เวลาแล้วแต่ความต้องการของตนเองในช่วง เวลานั้น

ด้านการช่วยพ่อแม่ทำงาน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จะจัดเวลาในเรื่องการทำความสะอาดบ้านมากเป็นอันดับแรก รองลงมาล้างจานและล้างแก้ว และซักผ้า สำหรับนักเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพ มหานคร จะจัดเวลาในเรื่องการทำความสะอาดบ้านมากเป็นอันดับแรก รองลงมาล้างจานและ ล้างแก้ว และซักผ้า

ด้านงานอดิเรก นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร จะจัดเวลาให้กับการปลูกต้นไม้มากเป็นอันดับแรก รองลงมาเลี้ยงสัตว์ และ สะสมของเหลือใช้ สำหรับนักเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร จะจัดเวลาให้ กับการปลูกต้นไม้มากเป็นอันดับแรก รองลงมาสะสมของเหลือใช้และเลี้ยงสัตว์

ด้านการหารายได้พิเศษ นักเรียนทั้งสองสังกัดไม่ได้จัดเวลาไว้สำหรับการหารายได้พิเศษ

การนำวิชาความรู้ที่ได้จากโรงเรียนมาใช้ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร นำวิชาความรู้มาใช้ตรงกับงานที่ปฏิบัติอยู่มากเป็นอันดับแรก รองลงมาการปฐมพยาบาลตนเองเมื่อเจ็บป่วย และปะเย็บเสื้อผ้าเมื่อเกิดการชำรุดเล็กน้อย

ด้านการนำความรู้จากกลุ่มประสบการณ์ที่เรียนมาใช้ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร นำความรู้จากวิชาสร้างเสริมลักษณะนิสัยมากเป็นอันดับแรก รองลงมาวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต วิชาการงานและพื้นฐานอาชีพ และวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร นำความรู้จากวิชาการงานและพื้นฐานอาชีพมากเป็นอันดับแรก รองลงมา วิชาสร้างเสริมลักษณะนิสัย วิชาภาษาอังกฤษ และวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

กิจกรรมที่ปฏิบัติตามความต้องการของพ่อแม่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของทั้งสองสังกัด ปฏิบัติตามความต้องการของพ่อแม่เรื่อง เรียนพิเศษและรับผิดชอบงานบ้าน โดยได้รับคำแนะนำจากผู้ปกครอง ในการเลือกสถานที่เรียนพิเศษ และผู้ปกครองจัดเตรียมอุปกรณ์ให้สำหรับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการปฏิบัติกิจกรรม ผู้ปกครองมีส่วนร่วมโดยการแนะนำสิ่งที่ดีควรปฏิบัติ และกระทำเป็นแบบอย่าง ซึ่งผลที่ได้ตรงกับความต้องการ ส่วนใหญ่เห็นว่าผลที่ได้ตรงกับความต้องการ

กิจกรรมที่นักเรียนทำ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของทั้งสองสังกัดส่วนใหญ่ เห็นว่ามีประโยชน์ กิจกรรมที่ทำมากที่สุด คือ กิจกรรมการเรียน ส่วนใหญ่มีโอกาสในการเลือกทำกิจกรรม ด้วยตนเอง โดยการได้รับความช่วยเหลือจากผู้ปกครอง ด้วยการออกค่าใช้จ่ายเรื่องต่าง ๆ และเป็นธุระในการติดต่อสถานที่

อภิปรายผล

1. ความแตกต่างกันของการใช้เวลาในระหว่างปิดภาคเรียนในการทำกิจกรรมด้านการเรียน การช่วยทำงาน งานอดิเรก และการหารายได้พิเศษของนักเรียน คือ

1.1 ด้านการเรียน จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ใช้เวลาในการเรียนพิเศษน้อยกว่านักเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สภาพของผู้ปกครองของนักเรียนสังกัดสำนักงาน

การประถมศึกษากรุงเทพมหานครส่วนมากประกอบอาชีพรับจ้าง และมีรายได้ครอบครัว ต่ำกว่า 20,000 บาท มากกว่าร้อยละ 80 ทำให้ไม่สามารถสนับสนุนนักเรียนให้ไปเรียนพิเศษ ประกอบกับผู้ปกครองมีความต้องการให้นักเรียนช่วยทำงานบ้าน จึงทำให้การใช้เวลาในการเรียนพิเศษ น้อยกว่านักเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร

1.2 ด้านการช่วยทำงาน จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ใช้เวลาในด้านการช่วยทำงานมากกว่านักเรียนสังกัด ทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สภาพพื้นฐานของผู้ปกครองนักเรียน ประกอบอาชีพรับจ้าง และมีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ มีรายได้ไม่เพียงพอ จึงมีความต้องการที่จะ ให้นักเรียนได้ช่วยทำงานในบ้าน เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระของผู้ปกครองที่ต้องใช้เวลาในการ ทำมาหาเลี้ยงชีพ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ผกากรอง พุทธดิลก (2517) พบว่า นักเรียน ที่มีฐานะดีจะ ไม่ต้อง ใช้เวลาในการช่วยผู้ปกครองทำงานบ้านเลย และการศึกษาของ โกลเมส จันท์เกษ (2521) พบว่า นักเรียนที่บิดามารดามีรายได้ต่ำ ช่วยทำงานมากกว่านักเรียนที่บิดา มารดามีรายได้สูง ซึ่งนักเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานครมาจากครอบครัวที่มีฐานะ ทางเศรษฐกิจดีจึง ไม่ได้ทำกิจกรรมการช่วยทำงานบ้าน

1.3 ด้านงานอดิเรก จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานครใช้เวลาในการเล่นดนตรีและการท่องเที่ยว น้อยกว่านักเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ กิจกรรมการเล่นดนตรีและการท่องเที่ยว นั้น เป็นกิจกรรม ที่ต้องอาศัยปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ โดยเฉพาะรายได้เป็นสิ่งสำคัญที่จะนำไปสู่การทำกิจกรรม ดังกล่าวได้ แต่เมื่อสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองนักเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานครส่วนใหญ่มีรายได้น้อย จึงไม่พอเพียงที่จะสนับสนุนให้นักเรียนได้กระทำกิจกรรม การเล่นดนตรี และการท่องเที่ยว สอดคล้องกับการศึกษาของดวงใจ สิทธิไชย (2521) พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขายส่วนตัวและรับราชการ จะสนใจเล่นดนตรีมากกว่านักเรียนกลุ่มอื่น ซึ่งคาเพลน (Kaplan, 1975) พบว่า รายได้ของครอบครัวเป็นตัวในการกำหนดให้สมาชิกใน ครอบครัวมีโอกาสในการเลือกทำกิจกรรมที่ต่างกัน

1.4 ด้านการหารายได้พิเศษ จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษากรุงเทพมหานครใช้เวลาในการหารายได้พิเศษโดยการรับจ้างมากกว่านักเรียน สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร แต่ก็มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้น ทั้งนี้คงเป็นเพราะว่า สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง มีรายได้ต่ำ ไม่พอเพียงในการ ดำรงชีวิต จึงต้องให้นักเรียนออกไปทำงานรับจ้างเพื่อหารายได้และแบ่ง เบาภาระของผู้ปกครอง

สอดคล้องกับการศึกษาของ ดวงใจ สิทธิไชย (2521) พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการและรับจ้างจะสนใจในการหารายได้พิเศษมากกว่ากลุ่มอื่น ในการหารายได้พิเศษนี้ ฮัมฟรีย์ (Humphrey, 1959) พบว่า เด็กที่มีฐานะเศรษฐกิจยากจนมักใช้เวลาในการทำงานเพื่อครอบครัวหรือเพื่อตนเองมากกว่าเด็กที่มีฐานะร่ำรวย

2. ความเหมือนกันของการใช้เวลาในระหว่างปิดภาคเรียน ในการทำกิจกรรมด้านการเรียน งานอดิเรก และด้านการหารายได้พิเศษ ของนักเรียนคือ

2.1 ด้านการเรียน จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนใช้เวลาทั้งสองสังกัดใช้เวลาในด้านการเรียน ทำกิจกรรมเกี่ยวกับการทำการบ้าน ทบทวนบทเรียน ศึกษาบทเรียนก่อนอ่านหนังสือประกอบบทเรียน และการเข้าห้องสมุดประชาชนเหมือน ๆ กันหรือใกล้เคียงกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ก่อนปิดภาคเรียนครูผู้สอนในโรงเรียนได้ให้กิจกรรมหรือให้การบ้าน แบบฝึกหัดให้นักเรียนทุก ๆ คน ได้กระทำเพื่อเป็นการเตรียมตัวนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อไป จึงทำให้นักเรียนทั้งสองสังกัดมีพฤติกรรมในการทำกิจกรรมดังกล่าวเหมือนกัน

2.2 ด้านงานอดิเรก จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนใช้เวลาในการทำงานอดิเรกที่เกี่ยวกับการอ่านหนังสือ ดูโทรทัศน์ ฟังเพลง สะสมสิ่งของ วาดรูปภาพระบายสี และการดูแลสัตว์เลี้ยงเหมือน ๆ กันหรือใกล้เคียงกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่านักเรียนอยู่ในวัยที่อยากรู้อยากเห็น และมีความต้องการที่จะพักผ่อนหย่อนใจ ในการทำกิจกรรมดังกล่าวซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจโครงการศึกษาเกี่ยวกับสภาพความต้องการและกิจกรรมของเด็ก และเยาวชนในชุมชนแออัดในเขตกรุงเทพมหานคร (2528) ที่พบว่า เด็กจะใช้เวลาในการดูโทรทัศน์เป็นอันดับแรก และสอดคล้องกับการศึกษาของวัน สังข์สะอาด (2505) ที่พบว่า งานอดิเรกของเด็กจะอยู่ในประเภทการฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ อ่านหนังสือและการทำสวนครัว ตลอดจนการศึกษาของ วิทลีย์ (Whitley, 1929) และสมบัติ กาญจนกิจ (2520) ต่างก็พบว่า การสะสมสิ่งของในยามว่างเป็นความสุขของเด็ก เด็กในวัยนี้ทุกคนจึงมีความต้องการในการพักผ่อนหย่อนใจ โดยการกระทำกิจกรรมดังกล่าวเหมือนกัน

2.3 ด้านการหารายได้พิเศษ จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนใช้เวลาในการหารายได้พิเศษที่เกี่ยวกับการขายดอกไม้ ขายหนังสือพิมพ์ ประดิษฐ์สิ่งของขาย ตลอดจนปลูกต้นไม้ขาย ซึ่งมีเพียงส่วนน้อย โดยมีลักษณะเหมือนกันหรือใกล้เคียงกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนมีความต้องการที่จะช่วยเหลือแบ่งเบาภาระผู้ปกครอง หรือต้องการหาประสบการณ์ในการทำงาน ตลอดจนการนำความรู้ที่ได้รับจากโรงเรียนมาหารายได้

3. จากการใช้เวลาของนักเรียนทั้งสองสังกัดจะพบว่า กิจกรรมที่นักเรียนทำต่างกัน แม้จะมีในบางกิจกรรมที่คล้ายกัน แต่ในรายละเอียดนั้นต่างกัน แสดงให้เห็นว่า การใช้เวลาดังกล่าวนั้นขึ้นอยู่กับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครองที่ต่างกัน ซึ่งส่งผลต่อการที่เด็กจะใช้เวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะเด็กนักเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่จะมีลักษณะของการช่วยงานบ้านเป็นสำคัญ อันเนื่องมาจากสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวมีส่วนผลักดันให้เด็กได้ช่วยแบ่งเบาภาระของบ้านและเป็นการสร้างลักษณะนิสัยในตัวนักเรียนเองให้มีพฤติกรรมการทำงานเป็นสำคัญ จะทำให้เด็กสามารถช่วยเหลือตนเองและปรับพฤติกรรมให้เข้ากับสภาพสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจและสังคมได้ดี แต่นักเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร แทบจะไม่ปรากฏพฤติกรรมการช่วยงานบ้าน ทั้งนี้ก็เนื่องมาจากสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครองของนักเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครนั้นอยู่ในระดับสูง จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องให้เด็กช่วยแบ่งเบาภาระในการช่วยงานบ้าน แต่มุ่งเน้นให้เด็กได้เรียนพิเศษ และในเรื่องงานอดิเรกเกี่ยวกับกิจกรรมการท่องเที่ยวและเล่นดนตรี ทั้งนี้เพื่อเป็นการปูพื้นฐานและเป็นการหาประสบการณ์ให้กับบุตรหลานของตนเอง ได้พัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อให้อยู่ในระดับสังคมที่สูงขึ้น

จากข้อค้นพบดังกล่าว สิ่งที่มีอิทธิพลต่อการใช้เวลาของนักเรียน ได้แก่ พ่อแม่ ครู ซึ่งธีระพร อูวรรณโณ (2535 : 5/1) ได้ให้เหตุผลในการเกิดทัศนคติในด้านต่าง ๆ ว่า เด็กจะเกิดทัศนคติหรือเปลี่ยนทัศนคติในด้านต่าง ๆ อย่งไรนั้น ส่วนหนึ่งเป็นเพราะการรับอิทธิพลมาจากพ่อแม่ พี่น้องและญาติที่ใกล้ชิด จากข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ปกครองนักเรียนที่ส่วนใหญ่รับราชการ จึงมีส่วนเห็นความสำคัญของการศึกษา โดยการดูแล เอาใจใส่ ในเรื่องการเรียนเกี่ยวกับงานอดิเรก และการหารายได้พิเศษ เกี่ยวเนื่องกับฐานะทางเศรษฐกิจ สภาพทางภูมิศาสตร์และเวลา ถ้าพิจารณาเด็กในกรุงเทพฯ จะเห็นว่าเด็กต้องออกจากบ้านแต่เช้า กว่า จะกลับถึงบ้านก็เย็น ในแต่ละวันเด็กต้องเผชิญกับการจราจรติดขัด ควันพิษ ทำให้เกิดการเหนื่อยเพลีย ฉะนั้นเมื่อถึงเวลาปิดภาคเรียน เมื่อนักเรียนมีเวลาอยู่บ้านนั้น เด็กจึงต้องการพักผ่อน คลายความเครียด สำหรับในการที่ทบทวนบทเรียน ทำการบ้าน ขึ้นอยู่กับสถานศึกษา โดยเฉพาะถ้าก่อนปิดภาคเรียนครูให้การบ้านสำหรับทำในช่วงปิดภาคเรียนนี้ ก็มีผลต่อการใช้เวลาของเด็กมาก เนื่องจากเด็กต้องรับผิดชอบกับงานที่ได้รับมอบหมายจากโรงเรียน นอกจากนั้น อิทธิพลของคนในบ้านก็มีส่วนให้เด็กทำกิจกรรมตามสถานการณ์นั้น ๆ เช่น คนในบ้านทุกคนพักผ่อน

โดยการชมโทรทัศน์ จะส่งผลต่อเด็กให้ทำกิจกรรมคล้อยตามคนภายในบ้านได้ และเนื่องจากปัจจุบันสภาพแวดล้อมทำให้คนเกิดความเครียดมาก ทั้งนี้ก็เพื่อให้เกิดความสมดุลในการที่จะทำให้ความเป็นอยู่ดีขึ้น (วิชิต สุวรรณโณภาส, 2525) ซึ่งในเรื่องการใช้เวลาของนักเรียนนั้น Aristotle (อ้างถึงในวิชิต สุวรรณโณภาส, 2525) ได้กล่าวถึงการจัดวางชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมว่า มนุษย์เราใช้เวลาแบ่งออกเป็น 3 ทางคือ เวลาการทำงาน เวลาในการแสวงหาความรู้ ความสุขและความเพลิดเพลิน เวลาในการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์กับผู้อื่น ฉะนั้นการใช้เวลาของนักเรียนจึงเป็นเรื่องธรรมชาติของมนุษย์ จากสาเหตุดังกล่าวพบทบทวนในการสอนของครูจึงควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สนุกสนาน และในการให้ที่บ้านเด็กควรให้ตามความเหมาะสม ไม่มากจนเกินไปเพราะอาจทำให้เด็กมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียนต่อไป

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ควรจัดหลักสูตรหรือกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อสนับสนุนให้นักเรียนได้มีโอกาสในการทำกิจกรรมด้านการเรียนพิเศษ การเล่นดนตรี และการท่องเที่ยว ในช่วงปิดภาคเรียน เพื่อให้นักเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ได้กระทำกิจกรรมดังกล่าว เพื่อจะนำไปสู่การศึกษาต่อและประสบการณ์ของสังคมในระดับใกล้เคียงกับนักเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร
2. โรงเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ควรจัดหลักสูตรหรือกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อสนับสนุนให้นักเรียนได้มีโอกาสช่วยเหลืองานผู้ปกครองและช่วยเหลือตนเองมากขึ้น และผู้ปกครองควรให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนด้วยการสนับสนุนให้นักเรียนได้มีโอกาสในการทำกิจกรรมเพื่อจะนำไปสู่การช่วยเหลือตนเองได้ต่อไป
3. หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ควรจะสนับสนุนงบประมาณให้กับทางโรงเรียนเพิ่มขึ้น เพื่อนำไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในวิชาเลือกที่หลากหลาย และจัดกิจกรรมในช่วงปิดภาคเรียนในกิจกรรมการเรียนพิเศษ เล่นดนตรี และท่องเที่ยว เพื่อยกระดับคุณภาพของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครให้ทัดเทียมกันกับนักเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยในลักษณะเดียวกันนี้ กับนักเรียนที่อยู่โรงเรียนในต่างจังหวัดหรือโรงเรียนต่างสังกัด
2. ควรศึกษาระยะเวลาของการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในช่วงปิดภาคเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา
3. ควรศึกษาวิจัยด้านการจัดการเรียนการสอนและการสนับสนุนการสอนของครู อาจารย์ พ่อแม่หรือผู้ปกครอง เกี่ยวกับเรื่องการส่งเสริมให้เด็กนักเรียนรู้จักการใช้เวลา
4. ควรมีการศึกษาถึงปริมาณการใช้เวลาอย่างละเอียดในการทำกิจกรรมในระหว่างปิดภาคเรียนของนักเรียนแต่ละสังกัด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย